

greppa näringen

Inledning av kurs för miljörådgivare

webbkurs 2020-10-22

Stina Olofsson Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Många sakfrågor ingår i Greppa Näringsen

Varför finns Greppa Näringen?

- › **Nationella miljökvalitetsmål-** generationsmål till 2020

Miljömål.se – den svenska miljömålsportalen

På miljömål.se kan du läsa om Sveriges miljömål och arbetet för att nå dem.

Miljömål.se visar hur den svenska miljön mår och hur arbetet för att nå miljömålen går. Arbetet görs gemensamt av olika aktörer i samhället.

Det svenska miljömålssystemet består av ett generationsmål, sexton miljökvalitetsmål och tjugioåtta etappmål. Varje miljökvalitetsmål har en egen illustration, klicka på dem för att läsa mer om respektive mål.

- › **EU:s nitratdirektiv** översyn vart 4:e år
- › **EU:s ramdirektiv för vatten 2021/2027** åtgärdsprogram
- › **BSAP** -Baltic Sea Action Plan till 2021, överenskommelse inom HELCOM för att återställa Östersjöns status
- › **Fler:** klimatmål, EU-direktiv för luftföroreningar, hållbar hantering av växtskyddsmedel (IPM), mål för ekologisk produktion, m.m.

Varför finns Greppa Näringen?

= Samhället har förväntningar på jordbruket

Handlingsplan för livsmedelsstrategin, jan 2017:

*” ...det viktiga arbetet för att **nå relevanta miljömål**, öka den ekologiska produktionen samt stärka livsmedelssektorns konkurrenskraft”*

Introduktionskurs för rådgivare, två dagar

1. Jordbrukets miljöpåverkan
2. Verktyg för rådgivare och för lantbrukare
3. Teambildning och samverkan mellan rådgivare

Vad är Greppa Näringen?

- kostnadsfri rådgivning och information som lantbrukaren och miljön tjänar på
- startade 2001 i sydlänen, har utvidgats efterhand
- arbetet sker i samverkan mellan Jordbruksverket, LRF, länsstyrelserna och rådgivningsföretagen
- finansieras av Landsbygdsprogrammet, 50 miljoner per år, varav 2/3 till länen

2. Hur arbetar Greppa Näringen?

= Rådgivning till och dialog med lantbrukaren

› Rådgivarens uppdrag:

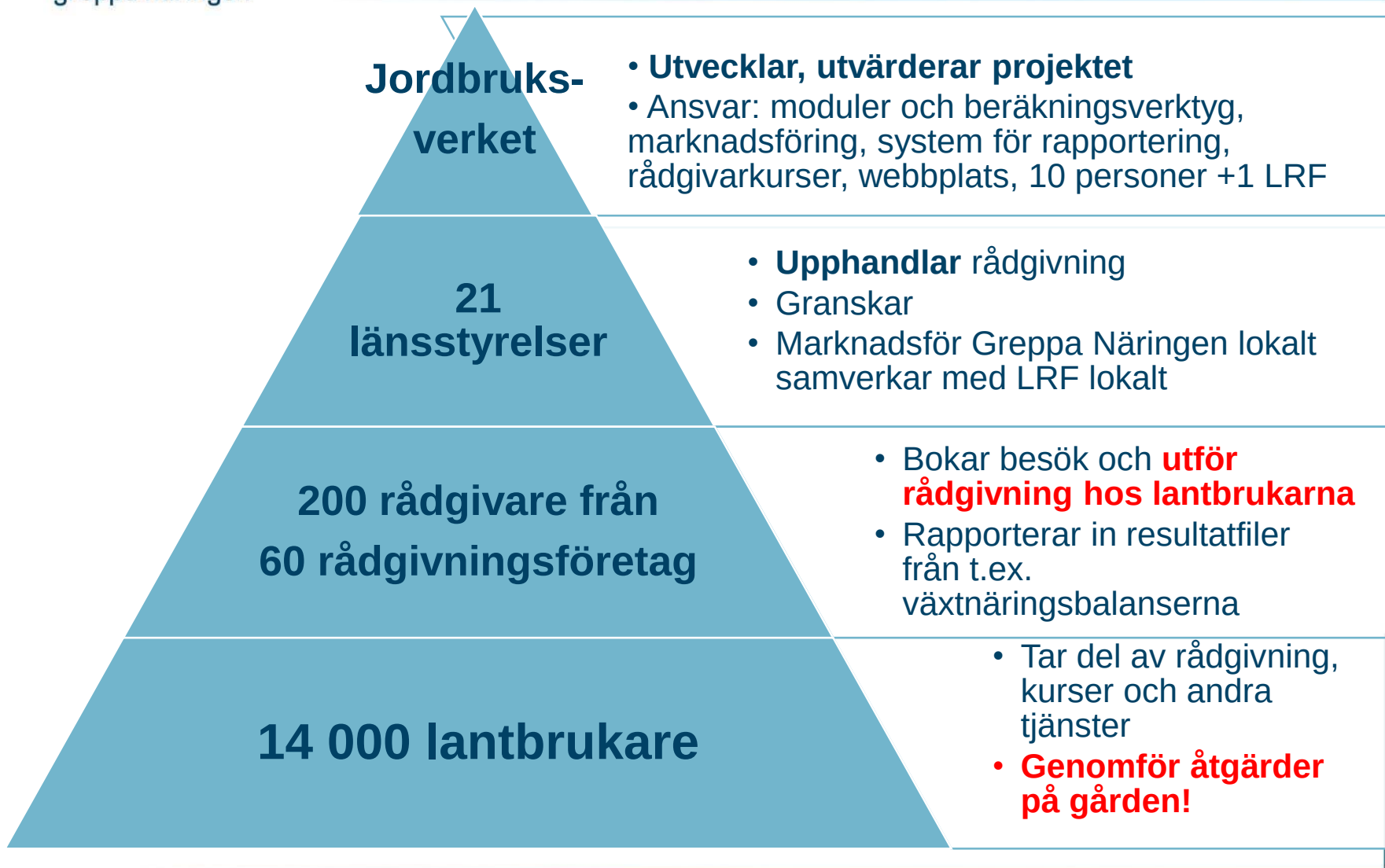
- › representera Greppa Näringen
- › hitta ett bra arbetssätt
- › argumentera för miljöåtgärder
- › samarbeta med andra rådgivare

› Lantbrukare önskar:

- › information och diskussion om åtgärder som är lönsamma
- › resultat av gårdens arbete + alla gårdar tillsammans

Foto: Pernilla Kvarnbo

Var finns Greppa Näringen vid Jordbruksverket?

Energi och Klimat-projekt
Anna Hagerberg

Emelie Karlsson

Alnarp

Stina Olofsson

Cecilia Linge

Emma Hjelm

Katarina Mattsson

Sofie Logardt

Lis Eriksson

Maria Stenberg

Caroline Sandberg

Stockholm (LRF)

Karin Hugosson

Markus Hoffmann

Uppsala

Ulrika Listh

Emelie Andersson

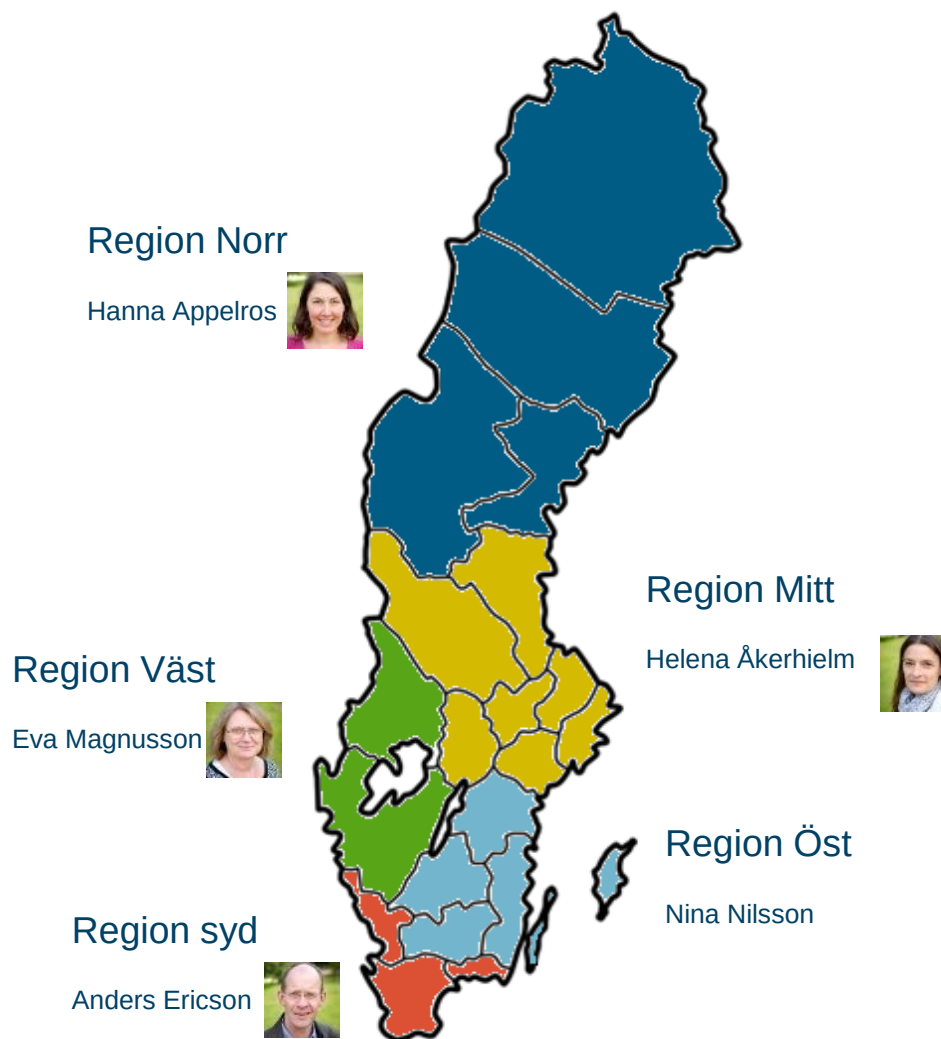
Linköping

Johan Malgeryd

Pernilla Kvarmo

Greppa Näringens regionsamordnare

Systematik- Rådgivning på en mjölkgård

INLEDNING

Startrådgivning med
växtnäringsbalans

– Rådgivningen inom Greppa Närings skapar nya idéer och ger kunskap som jag har nytta av i det vardagliga arbetet för att öka lönsamheten, säger Jonny Fredriksson på Lönnemossa gård utanför Falun. Foto: Greppa Närings

”Det skapar nya idéer och ger kunskap”

RÅDGIVNING

- › Utfodring
- › Dränering
- › Grovfoderodling
- › Betesstrategi
- › Energikollen
- › Klimatkollen
- › Upprepad växtnäringsbalans
- › Bygg
- › Växtskydd
- › Fosforstrategi
- › Markpackning
- › Våtmark

– Vi har precis gått med i Greppa Närings. Vi hoppas få mer kunskap och goda råd. Det är intressant att se gården med andra ögon, säger Elin Beckman på Berga gård utanför Nyköping. Foto: Greppa Närings

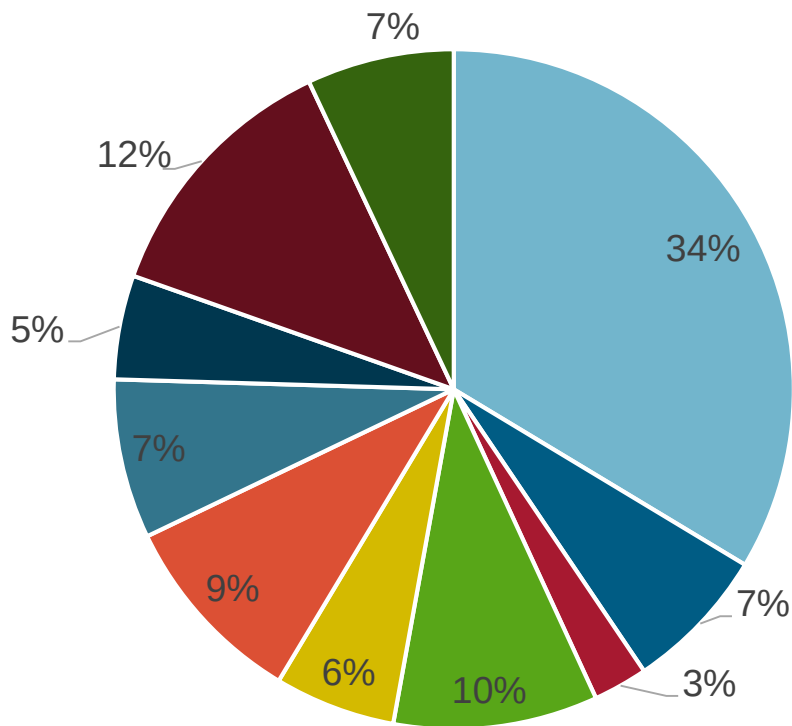
”Vi tjänar på att miljön mår bra”

AVSTÄMMNING

Uppföljningsbesök

Rådgivning 2019

2019, 2249 rådgivningar

■ växtnäringsbalanser

■ precisionsodling

■ växtskydd

■ klimat och energi

■ utfodring

■ gödsling

■ Mark, bördighet, dränering

■ vall och bete

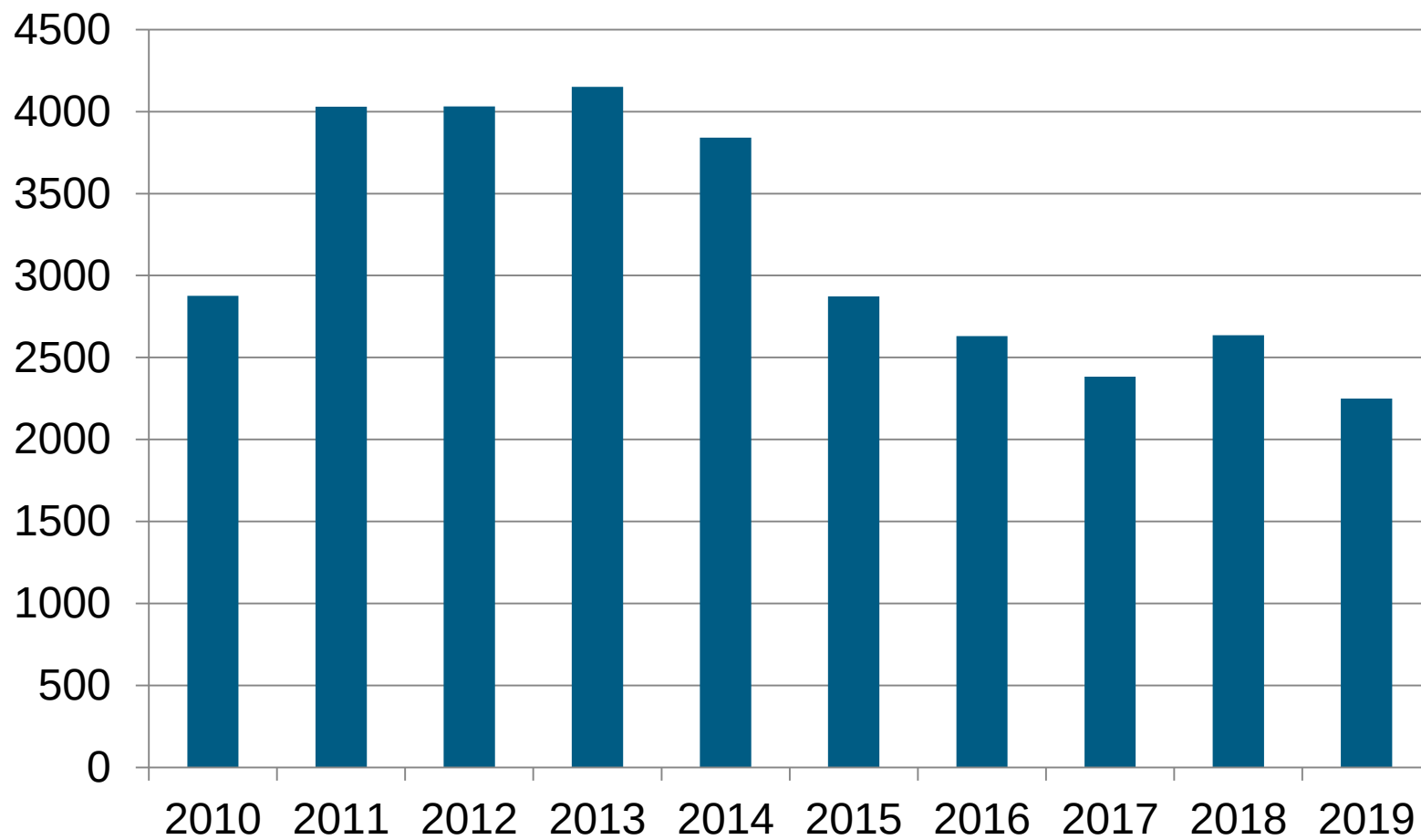
■ stallmiljö

■ våtmarker

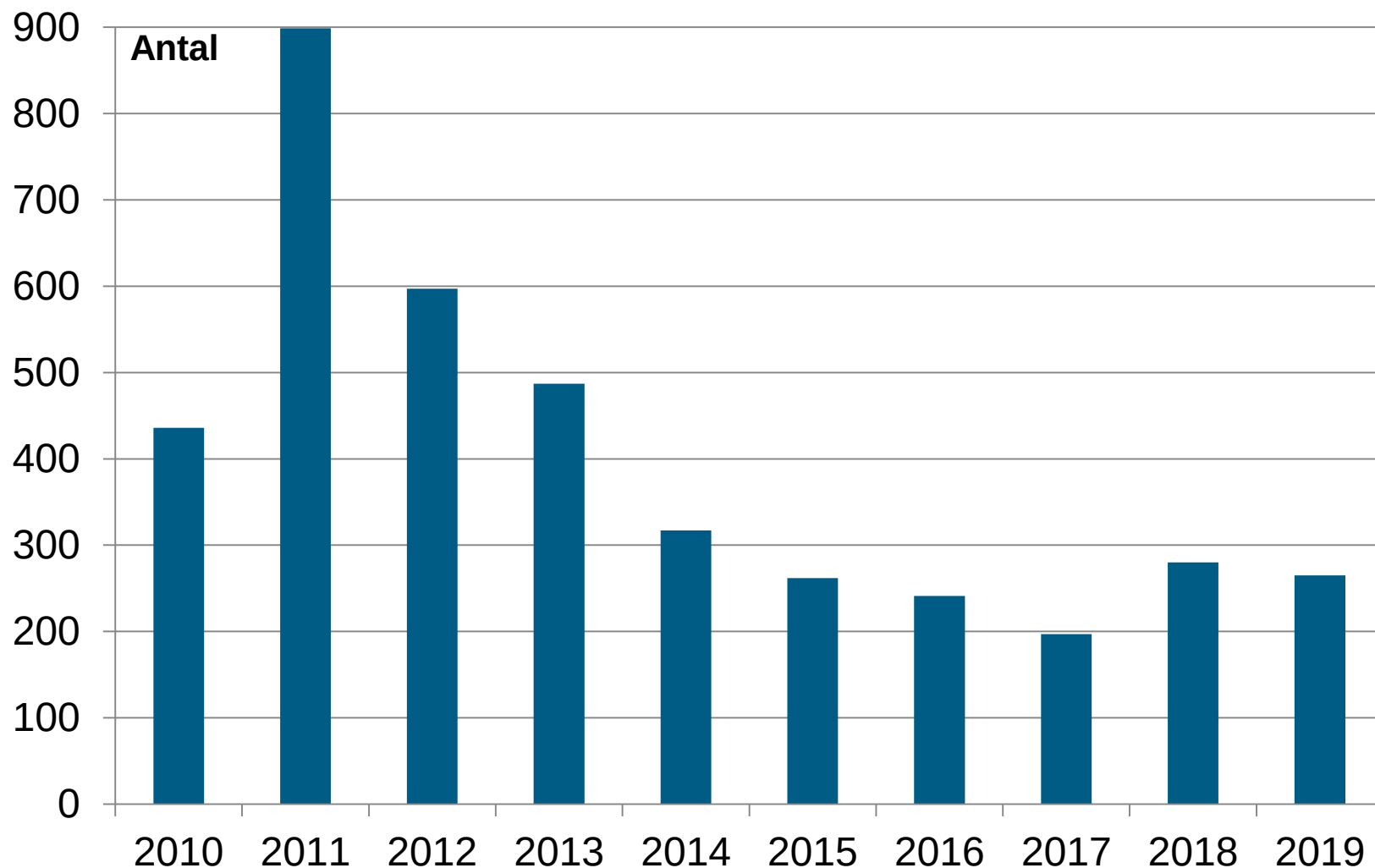
Antal rådgivningar totalt

Totalt 2010-2019: 36 710 besök, totalt 2019=2249

Startbesök (modul 1A)

Totalt 2010-2019: 3981 besök, besök 2019=265

Mer av kurser och fältaktiviteter

I Landsbygdsprogrammet är 15 till 20 procent av medlen som fördelats till länsstyrelserna avsatta för kurser och fältvandringar

Varannan åker är ett "Greppa-fält" ☺

- › Lantbrukare med mer än **50 ha eller 25** de får enskild rådgivning
- › 1,2 miljoner hektar åker finns på gårdar vars brukare deltar, eller har deltagit, i Greppa Näringen,
47 % av den svenska **åkerarealen**
- › **8100** lantbrukare är idag aktiva rådgivningsmedlemmar

Varannan åker är ett "Greppa-fält" ☺

- › **2075** lantbrukare har varit aktiva i Greppa Näringen tidigare
- › **2800** därutöver, har enbart fått råd om våtmarker och energi
- › Drygt **200 rådgivare** gör årligen ca 15 gårdsbesök var

Vem är Greppa- lantbrukaren?

- › **Målgruppen** för gårdsbesök är idag **16 300 personer**
- › **2016 fanns 63 000 jordbruksföretag** i Sverige varav 15 750 heltidsföretag, år 2007 18 800, d v s en minskning med 3000 vilket motsvarar 333 per år.
- › Andelen lantbruksföretagare i Sverige **äldre än 64 år**, var 2016, 18 procent (år 2007 var det 10 procent)

Var finns Greppa- lantbrukaren?

- › Störst andel **heltidsföretag** finns i Gotlands län, 45 procent och lägst i Norrbottens län 13 procent.
- › Heltidsföretagen brukar 1,9 miljoner ha åker, **72 procent av all åkermark**. Andelen är högst i Skånes, 85 procent och lägst i Dalarnas län 59 procent.
- › Företag med **mjölk-, gris- och fjäderfäproduktion** är nästan alla heltidsföretag.

Miljökänsliga områden enligt Nitratdirektivet

75 % av Sveriges åkerareal finns i känsligt område (rosa färg)

Här görs det mesta av Greppa Närings aktiviteter, men verksamhet bedrivs **i alla län sedan 2015**

greppa näringen

Greppa Näringen har mycket att erbjuda

Vi ska tillsammans se till att
åtgärder görs på gårdarna!

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden